

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je na Miklo-
 šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošilja
 uredništvu, naročnina upravnštvu. Ne-
 frankirana pisma se ne sprejemajo, roko-
 pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
 peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
 zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
 nju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Ne tako!

Slučajno smo zvedeli, da je bil izvrševalni odbor narodno-napredne stranke sklican preteklo soboto k seji in vse je pričakovalo, da se pri tej seji reši vprašanje kandidature v novomeško-belokranjskem državnozbornem volilnem okraju. To pričakovanje je bilo pač več kot opravičeno, ker vprašanje je tako aktualno, da bi se o njem moral izvrševalni odbor narodno-napredne stranke pečati zelo intenzivno.

Zmotili smo se. Smo pač preveč zapu-
 pali gospodom in predobro mnenje smo
 imeli o razumevanju dolžnosti pri članih
 izvrševalnega odbora. Sobotna seja
 izvrševalnega odbora namreč
 niti sklepčna ni bila, ker se je
 ni udeležilo zadostno število
 članov odbora!

Tu res neha vse in pri vsaki drugi
 stranki bi bil tak izvrševalni odbor ne-
 mogoč. Gospodje hočejo na vsak način
 pokazati, da je največji sovražnik narodno-
 napredne stranke — njen izvrševalni odbor,
 ki se čisto nič ne briga za njeno napredo-
 vanje, nego mirno gleda, kako klerikalci
 osvajajo pozicijo za pozicijo in se priprav-
 ljajo tiho, brez vsakega nepotrebnega
 vpitja, pač pa z vstrajnim in sistematskim
 podrobnim delom na naskok na poslednjo
 močno napredno trdnjavo, na Ljubljano.

Te nevarnosti se dobro zavedajo tudi
 odločilni krogi v narodno-napredni stranki,
 ali ne storijo ničesar, da bi to nevarnost
 odklonili. Povsod po deželi so klerikalci
 popolni in takorekoč absolutni gospodarji
 in nihče jih ne moti v njihovem posestnem
 stanju, tako, da jim je mogoče osredotočiti
 in razviti vso svojo moč v Ljubljani in
 ravno za to postaja nevarnost za Ljubljano
 tem večja. Ako bi narodno-napredna stranka
 postala aktivna na vseh koncih in krajih,
 ako bi začela in vodila borbo s klerika-
 lizmom v vsaki kmetski občini, ne bi imeli
 klerikalci niti časa niti volje misliti na osvaja-
 nje Ljubljane, ker bi imeli preveč dela z
 obrambo svojih lastnih trdnjav.

Tako si mi tudi zamišljamo borbo s
 klerikalizmom. Narodno-napredna stranka
 mora postati ekspanzivna, mora začeti na-
 padati na klerikalne postojanke in vznemir-
 jati klerikalce povsod, tako, da oni ne bi
 mogli osredotočiti vso svojo moč samo na
 eni točki, nego da bi jo morali razdeliti na
 toliko točk, kolikor je občin na Slo-
 venskem.

Ali za tako delo je treba mož, ki se
 dela ne bojijo. Taki možje, ki ne morejo
 priti niti k eni odborovi seji, ne bodo sto-
 rili ničesar, pač pa bodo s svojo popolno
 nedelavnostjo škodovali stranki, ki že za to,
 ker ne napreduje, nazaduje.

Gospodje iz izvrševalnega odbora
 narodno-napredne stranke — posebno oni,
 ki so s svojo odsotnostjo zakrivali nesklep-
 čnost seje in s tem izzvali ta članek — se

bodo zopet jezili — pa ne na sebe, nego
 na „Jutro“, ki je tako sitno, da jim ne da
 mirno spati, ali nas to ne bo motilo, nego
 bomo nadaljevali v smeri, ki smo si jo za-
 črtali in ki jo odobravajo vsi resnično na-
 predni Slovenci, ki ne morejo razumeti po-
 stopanja nekaterih članov strankinega izvrše-
 valnega odbora, katerim kličemo: ne tako
 dalje!

Slovanski Jug.

Macedonski begunci. Bolgarski mi-
 nister za notrajne zadeve je prosil vojaške
 oblasti, da bi povečale obmejne straže in
 preprečile sumljivim osebam prestop v Bol-
 garijo. Na meji utegnejo biti macedonski
 begunci nevarni in zato so poslednjo pre-
 beglo četo spravili v notrino deželo, kjer
 morejo lažje dobiti dela. Bolgarski poslanik
 bode prijazno opozoril carigrasko vlado na
 nevarnost, povzročeno s tem, da se izvajajo
 nasilja pri razoroževanju. Turška vlada
 lahko počne v svojem interesu vse, ali ne
 na način, da bi morali prebivalci bežati v
 gore ali pa preko meje. V Bolgariji so radi
 beguncem zelo razburjeni in to vendar ne
 večja prijateljstva med obema državama. In
 vendar je Bolgarija za to že mnogo storila.

Amnestija v Črni gori. Iz Cetinja se
 poroča „Obzoru“ v Zagreb, da se je od-
 ločil črnogorski knez Nikita za splošno
 amnestijo vseh radj političnih prestopkov in
 zločinov obsojenih Črnogorcev. Pomiloščenje
 bode namenjeno za vse, vseeno, če žde v
 ječah ali če se nahajajo kje za mejami na
 varnem. Akt pomiloščenja bode proglasili
 nekoliko dni pred jubilejem, najbrže 6. av-
 gusta. To je vsekakor plemenit čin, a ni ga
 menda toliko dajati dobrosrčnemu Nikiti
 na rovaš, ker so taka pomiloščenja pri
 enakih dogodkih kaj prav vsakdanjega.
 Najlepše bi pač bilo, če bi Nikita svojih
 malo bolj po evropski svobodi hrepenečih
 ljudi ne bil pustil prekruto obsoditi.

Splošni pregled.

Zadnja pogajanja.

V soboto popoldan so konstatirali av-
 strijski in srbski delegati sklepčnost zase-
 danj in so dognali popoln sporazum v tr-
 govinskem vprašanju. Hitro po končni seji
 se je minister Milovanović poslovil od av-
 stro-ogrskih zastopnikov in je odšel. Danes
 bode dogovor že morda podpisan in nato
 odrinejo naši delegati na Dunaj, oziroma v
 Budimpešto, kjer bodo predložili svojima
 vladama protokole o zasedanjih. Novi trgo-
 vinski dogovor stopi v veljavo šele sredi
 novembra, ker ga morata sprejeti ogrska
 zbornica in srbska skupščina, ki se snide
 šele krog 15. oktobra. Novi dogovor te-
 melji na bazi iz leta 1908, pri tem pa so
 koncesije in nekoncesije enakomerne.

Vesti iz Ruskega.

Odcepljenje holmske krajine (Chelm-
 zczyzne) od poljskega ozemlja in njeno pri-
 klopitev k Rusiji je ruska vlada popolnoma
 opustila na predlog francoskega ministra za
 zunanje zadeve Pichona, ki je predložil Ru-
 siji težave, katere še znajo nastati, ako bi
 hotela še bolj povečati nasprotstvo med
 Poljaki in Rusi. Poljaki krčevito zagovar-
 jajo celokupnost svojega ozemlja na Rus-
 kem in se z vsemi silami branijo proti
 raztrganju. Če se to ne bode izvršilo, ima
 Pichon za Poljake in pravico velike za-
 sluge. — Po izvedeni reviziji je senator
 Dédulin v Kijevu pozval 80 funkcionarjev
 svoje intendature na odgovor in zagovor.
 Po zaslišanju je dal vse zapreti, ker so do-
 gnali velika poneverjenja, katere so bila iz-
 vršena od uslužbencev deloma radi velike
 rafiniranosti, deloma radi brezbriznosti na-
 čelnikov. General Akimov, kateri je kot
 predstojnik inženirskega oddelka ravno
 pred revizijo avanziral in bil javno pohva-
 ljen radi uzonega uradovanja, je sedaj tudi
 zaprt, ker so mu dokazali tatvine in pona-
 rejanje uradnih dokumentov. — Rusko mi-
 nistrstvo notranjih zadev je prepovedalo
 poročati o nastanjanju vojaštva po raznih
 mestih ob meji in sedaj morajo po nalogu
 poveljstva ostati strogo zaupni tudi tele-
 grammi in opisi ovacij, nanašajoči se na do-
 godke o priliki transferiranja čet. — Ruske
 čete so dvakrat po 4500 in 2000 mož
 močne, prekoralake kitajsko mejo in za-
 sedle tri okraje v Mongoliji. Kitajski po-
 slanik v Petrogradu bode protestiral in za-
 hteval odstranitev čet.

Cesar Viljem II. in knez Bülow.

Že pred dnevi so se pojavile v čas-
 nikih vesti o nameravanem sestanku nem-
 škega cesarja s carjem, a na merodajnih
 mestih so vse sproti utajili. Sedaj pa je iz-
 vedel dopisnik „Berl. Tagbl.“ zanesljivo, da
 je izrazil Viljem željo, da bi se sestal v naj-
 bližjem času s carjem v finskih skerih. —
 V obče je bilo na Nemškem razširjeno
 mnenje, da je knez Bülow s potekom do-
 godkov in s tako ustvarjenim položajem,
 ki je nastal leto po njegovem odstopu kot
 državni kancelar, popolnoma zadovoljen.
 Nasprotno je res! Že pred letom je trdil,
 da bi ga zelo veselilo, če bi se „zajezila
 socialistska povoden“ in tak je ravno
 danes. Prej ko slej mu je vedno tesno pri
 misli na bodočnost. O skrbi, ki jima jo za-
 davajo socialisti, sta govorila Bülow in
 njegov naslednik zelo obširno in zaupno in
 pri tem sta starokopitneža z zadovoljstvom
 dognala, da sta popolnoma enakih misli.

Moderna preosnova na Angleškem.

Angleški notranji minister Mr. Winston
 Churchill namerava angleške ječe v neko-
 liko preosnovati. Po novem bi bilo treba
 za nekatere preureditve posebnih zakonov,
 za nekatere pa bo uprava sama preskrbe-
 la.

Denarna globa se bode po novem smela
 pri vsakomur preložiti na poznejši čas, če
 ima le stalno stanovanje. Mladostnim ose-
 bam pod 21 let ne bode trebalo sedeti, če
 niso zagrešili hudega zločina. Mesto tega
 bodo angleški juristi uvedli neko strogo
 disciplino, ki bo pa različna od vojaške. Ta
 dva zakona bodo poizkušali skleniti tekom
 bodočih dveh let. Politiški zločinci, tudi
 sufragetke, bodo imeli te priboljške: Jet-
 niških oblek ne bode treba, brado nositi ne
 bodo nikogar silili, las nikomur strigli,
 obleke vizitirali tudi ne in nikomur ne bode
 treba, da bi si sam snažil celico. Zabava
 bode dovoljena dvakrat na dan, obiski pri-
 jateljev in znancev ravno tako. Samotni
 zapor se zniža od 6 na 1 mesec. Po zimi
 bode v vsakem zaporu četvero koncertov
 in predavanj. Upati je, da prodre večina
 nameranih preosnov, ali za težke zločine
 si teh ni želeli.

Dnevne vesti.

„Slovenec“ in „Kranjska hranil-
 nica“. „Slovenec“ odgovarja na očitjanja
 „Slov. Naroda“, da so dobile razne kleri-
 kalne institucije od „Kranjske hranilnice“
 lepe svote denarja in pravi, da je to popol-
 noma pravilno, da daruje „Kranjska hra-
 nilnica“ od dobičkov, ki jih dela s sloven-
 skim denarjem, tudi slovenskim institucijam
 nekaj. Slab zagovor je to, ker ono, kar
 daje „Kranjska hranilnica“ raznim sloven-
 skim (?) bratovščinam je prava malenkost
 napram onemu, kar daje ta nemško-nacio-
 nalni denarni zavod za nemško-nacio-
 nalne namene. Za to „Slovenec“ nikakor
 ne more opravičiti svojega pardoniranja
 „Kranjske hranilnice“, jasno je, da so mu
 usta zamašena — z denarjem.

**Skrajna malomarnost ljubljanskega
 poštnega ravnateljstva.** Neprenehoma nam
 prihajajo iz vrst cenjenega občinstva pri-
 tožbe radi skrajne malomarnosti ljubljans-
 kega poštnega ravnateljstva. Ljubljanska
 glavna pošta, kakor se razvidi, menda sploh
 ne potrebuje nobenih ur. Ker vse čisto
 mirno počivajo na zidu. Če si že slavno
 ravnateljstvo domišljuje, da se gg. poštni
 uradniki in uradnice lahko orientirajo po
 svojih želodcih, koliko je ura, naj poskrbi
 že z ozirom na cenjeno občinstvo, da bodo
 vsaj v brzojavnem in telefonskem uradu ure
 malo v večjem redu, kakor so sedaj. Zakaj
 pa potem vise na zidu? Menda ja ne zato,
 da cenjeni obiskovalci telefonske govoril-
 nice lahko opazujejo veliko revščino naše
 poštne uprave, ki ne more skrbeti niti za
 dobre ure. Naravnost sramota za celo Ljub-
 ljano, da glavna pošta nima niti ene po-
 štene ure. Še bolj se pa čudimo potrpežli-
 vosti gg. uradnikov in uradnic, ki se v tem
 oziru niti ne ganejo in ne pritožijo pri
 uradnem načelniku. Slavno poštno ravn-
 teljstvo pa opozarjamo, da cenjeno občin-

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[47]

„Raziti se moramo,“ je nato povzela Beatrice. „Toda
 prej hočem še izpolniti svojo dolžnost do vas vseh, s tem,
 da vam predstavim novega tovariša, ki se nahaja med
 nami.“

Vsi pogledi so se z radovedno prijaznostjo obrnili v
 Ragastensa.

„Zares,“ je dejal knez Manfredi, „videli smo gospoda,
 ko je pravkar vstopil... Toda ker ste mu mogli edino vi,
 Beatrice, povedati parolo, ni nihče izmed nas niti z besedo
 niti z dejanjem izrazil začudenja, ki se je polastilo nas
 vseh...“

Primavera je prišla viteza za roko.

„Svetlost,“ je dejala, „to je vitez de Ragastens, slavna
 sablja in plemenita duša... Razumevali boste, da me je
 moral navdati z zaupanjem, ko se me ni bal rešiti, čeprav
 mu je pretilo sovraštvo Cezarja Borgia!“

Mrmranje simpatije se je začelo naokoli. Knez Man-
 fredi je ponudil Ragastensu roko.

„Vitez,“ je rekel, „bodite nam dobrodošli!“

Toda Ragastens v splošno strmenje ni segel v roko,
 ki mu jo je knez ponudil. Sklonil je bil glavo, in izraz pe-
 kočje žalosti je pokrival njegovo sicer tako brezskrbno lice.

V grobnici je nastalo molčanje, polno groznje in ne-
 zaupnosti. Primavera se je bila umaknila za par korakov
 nazaj. Prebledela je in njene oči so s tesnobo vpraševale
 viteza...

Ta je zdaj dvignil glavo. Njegov pogled, poln moške
 samozvesti, se je spustil naokoli po zborovalcih in napo-
 sled obstal na Primaveri.

„Milostljiva,“ je dejal, „in vi, gospodje, strašno ne-
 sporazumljenje se dviga med nami... Ne bilo bi pravo
 od mene, ko bi vam pokrival resnico... Naj bodo posledice
 moje odkritosrčnosti kakršnekoli — povedati vam
 moram, da sem se zavezal Svetlosti Cezarju Borgia, kakor
 hitro sem dospel v Rim...“

„Izdajstvo!“ je kriknil knez Manfredi, in nekaj bodal
 se je zlovšče zasvetilo v mraku.

„Ne izdajstvo, gospod!“ je odgovoril Ragastens z vi-
 sokostjo, ki ni mogla izgrešiti svojega učinka. „To je ne-
 sporazumljenje, ki niti odgovoren nisem zanj!... V dru-
 gačnih okoliščinah, gospod, bi s svojim življenjem plačali
 besedo, ki ste jo pravkar izrekli... Toda zaradi vaše
 starosti, zaradi vaših skrbi in predvsem zaradi misli, ki vam
 jih ne bom objasnjeval... vam odpuščam!“

„Odpuščate mi!“ je vzrojil stavec. „Smrt božja! Nocoj
 je prvokrat, da se tako govori s knezom Manfredi!“

„Da, gospod... in pravico imam, da govorim tako,
 ker ste me razžalili s krivično obtožbo! Makar da bi bili
 kralj, cesar ali najvišji svečenik — jaz revež sem višji od
 vas, ker si ne dovoljujem, da bi vračal enako z enakim.“

Ragastens je govoril te besede s čudovito krotkostjo.
 In v njegovem vedenju je bilo nekaj tako plemenitega, v
 njegovi otožnosti pa tak odsev resnične veličine, da so ga

morali vsi ti možje kot poznavalci neustrašenosti in izve-
 denci lepote nehote občudovati.

Primavera je stala ob strani in gledala ta mučni prizor,
 ne da bi mogel kdorkoli uganiti čustva, ki so vznemirjala
 njeno srce in ji dvigala prsi v burnem dihanju.

Knez Manfredi se je ugriznil v ustnice.

„Objasnite se,“ je povzel kratko.

Vitez se je obrnil k Primaveri.

„Milostljiva,“ je dejal, „ko me je sreča privedla vam
 naproti in mi naklonila, da sem se mogel postaviti med
 vas in med meniha, takrat nisem vedel, kakšne prijatelje in
 kakšne sovražnike imate!... Če sem se s tem, da sem
 izpolnil dolžnost, ki bi jo bil storil vsak drugi na mojem
 mestu, izpostavil sovraštvu Cezarja Borgia, vsaj nisem vedel
 za to... Da sem vedel, milostljiva, potem bi bil smatral
 za veliko čast, da se morem tvegati za vas... Toda —
 vedel nisem; iz tega sledi, da nikakor ne zaslužim hvale,
 ki ste jo prej izrekli o meni... Dodajam še, da sem prišel
 v Italijo kot revež in osamljen človek, z edinim namenom,
 da stopim v službo njegove svetlosti Cezarja Borgia...“

„Dobro, gospod,“ je živahno vzkliknil knez Manfredi
 „ako se še niste zavezali...“

„Zavezal sem se!“ ga je prekinil Ragastens. „Govoril
 sem s knezom Borgia. Sprejem, ki mi ga je pripravil, pre-
 kaša vse moje nade. Naj si mu morejo ljudje očitati, karkoli
 njegova dobrotnost do mene je bila takšna, da mi najna-
 vadnejša hvaležnost prepoveduje soditi, dokler ga nisem
 videl pri delu z lastnimi očmi...“

„Kako prihajate potem na ta kraj?“

„Ko sem prišel semkaj, prisegam, da nisem vedel, da
 najdem tu Cezarjeve sovražnike...“

Zdaj je pristopila Primavera.

(Dalje.)

stvo odločno zahteva, da se temu neredu vendar enkrat že napravi konec. Kaj pa naj si mislijo tujci o naši poštni upravi. Ljubljana menda ja ni kaka zakotna vas!

Za mestne uboge je daroval gospod dr. Ivan Tavčar, deželni poslanec in podžupan ljubljanski, povodom izvolitve častnim meščanom ljubljanskim svoto 200 K.

Gosp. Arnošt Windischer je zapustil včeraj opoldne zapor tukajšnjega deželnega sodišča po trimesečni ječi. Mi bi že včeraj opozorili občinstvo na to, a bi nas slavno pravdnštvo gotovo počastilo z zaplembo, kot nas je takrat, ko smo naznačili dan, kedaj zapusti Windischer ječo. Mlademu prijatelju želimo, da bi si kmalo odpomogel po dolgem zaporu in stopil čvrst med svoje prijatelje, ki so ga toliko časa pogrešali.

Povsod vidijo strahove. K naši notici pod tem naslovom smo prešli še naslednje poročilo: Dotična češka inženjerja nista bila pri borovniškem mostu po orožnikih aretirana in odpeljana na sodišče, nego so ju ovadili pri orožnikih na Vrhniki neki delavci in potem so orožniki v gostilni „pri Mantovi“ povprašali inženjerja o namenih njunega raziskovanja okolice borovniškega mostu. Ker inženjerja nista imela pri sebi nobenih izkazil, se je orožniška postaja obrnila brzojavno na tvrdo v Pragi in ker je prišel popoln odgovor, nista imela inženjerja nobenih sitnosti in sta mogla brez vsakih zaprek nadaljevati z raziskavanjem vodnih žil v okolici Vrhnike.

Idlične razmere. V nekem prijaznem mestecu na Kranjskem se je seveda ustanovila tudi po splošnem vzgledu podružnica „Slovenske Straže“; in čudo, predsednikom te podružnice je bil izvoljen blagajnik podružnice „Družbe sv. Cirila in Metoda“, ki deluje v istem mestu že del časa. In nikdo ni oporekal. Na eni strani so zadovoljni s predsednikom, na drugi pa z blagajnikom. Pa pravijo, da živimo v burnih časih političnih strasti.

Slovenske pivovarne. Razen združenih pivovaren v Žalcu in Laškem trgu ter pivovarne na Vrhniki, je slovenska tudi pivovarna g. Josipa Šmida v Škofji Loki, ki jo slovenskemu občinstvu tudi toplo priporočamo.

Prememba posesti. K našemu tozadevnemu poročilu z dne 22. t. m. se nam pojasnjuje: Gosp. J. Tribuč je prodal samo dosedanje delavnice in skladišni prostor na Dunajski cesti, ne pa tudi trdnice „Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.“ v Ljubljani g. Josipu Cihlař, ki namerava ustanoviti novo podjetje na lastno ime. Stara trdnica „Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.“ v Ljubljani pa ostane kakor prej in se preseli z vsem inventarjem itd. začetkom avgusta v nove povečane prostore na Tržaško cesto.

Nemška olika. V nedeljo zvečer se je sprehajalo nekoliko slovenskih dam po Tomanovi ulici, kar pride napram njim neki „gospod“, na katerega se nihče ni ozrl, ali ker so dame govorile slovenski, začne vpiti ta nemški olikanec: „Ich bin ein Deutscher! Ihr seid Rastelbinder, ihr spricht die Rastelbinder-Sprache“. Damam se, naravno, ni zdelo za vredno, da bi reagirale na te izbruhe nemške „kulture“ in so šle mirno svojo pot v trdni zavesti, da Slovenci s svojo kulturo visoko nadkriljujejo nemški „Edelvolk“.

K draginji mesa. Prijatelj lista nam piše: Vsled trajno naraščajoče draginje mesa jel sem se zanimati za cene po drugih mestih. V nekem listu anonisrila je „Wiener Großschlächtere A. G.“ da zalaga letovišča, hotele in zasebnike z mesom prve vrste, ki ga pošilja na tak način, da pride zamrznjeno sveže na adresata. Dal sem si poslati cenik. Iz tega sem posnel, da stane goveje meso,

če se vzame pol vola, po 1 K 66 v kilogram, tedaj manj, kakor zahteva sedaj večina ljubljanskih mesarjev. Pri tem je pripomniti, da je to „Hochprima“ meso, kakor ga v Ljubljani sploh ni dobiti. Saj je znano, da gredo vsi najboljši voli na Dunaj. „Prima“ meso, ki je še vedno dosti lepše, kakor ljubljansko, stane pod enakimi pogoji po 1 K 58 vin. kilogram. Pripomniti je še, da veljajo te cene za čisto meso, brez vsake priklade. Kaj to pomeni, ve vsaka gospodinja. Kar dobiš mesa, ga lahko pripraviš in porabiš med tem, ko ti ljubljanski mesar nameče vse polno kosti in druge manj vredne priklade. O tem sem se pred kratkim sam prepričal. Jemal sem meso pri mesarju, ki je dajal toliko priklade, da sem rabil vsak dan 1-6 kilograma za rodbino. Ker je bila poleg tega tudi kvaliteta slaba, šel sem k drugemu mesarju, ki je bil takoj za 4 vinarje dražji in je med tem zvišal ceno še za 8 vinarjev. Sedaj plačujem torej kilogram za 12 vinarjev dražje. A meso je lepo, priklade pa le toliko, kolikor jo je treba za juho. Vsled tega izhajam vključ višji ceni boljše, ker mi sedaj zadostuje 1-2 kilograma za rodbino. Pri tem ima vsakdo vtis, da imamo sedaj več mesa, nego smo ga imeli prej ko smo morali jemati 1-6 kilograma. — Res je sicer, da je meso, ki ga zalaga „Wiener Großschlächtere“, nekoliko dražje, če se vzame le par kilogramov. Manj kot 5 kilogramov ga sploh ne pošljejo. Razvidimo pa iz navedenega, kaka je cena, če se kupuje meso na debelo. Če bodo ljubljanski mesarji tako brezobzirni, kakor so bili doslej, organizirali bodemo štrajk, kakor v Kremisu, Klosterneuburgu in drugod ter naročili meso od „Wiener Großschlächtere“. Gospodinja dobila bo za 1 K 60 vinarjev kilogram „Prima“ mesa brez priklade in take kvalitete, kakor ga doslej še ni bilo videti v Ljubljani. Sicer pa dajejo razna konsumna društva, od katerih naročajo štrajkujoči v Kremisu itd. meso še ceneje. Iz tega se jasno vidi, da nimajo mesarji prav nobene vzroka povišati cene.

Vračunanje preiskovalnega zapora pri kazenski odmeri. Od sedaj naprej se bo tudi v avstrijski državni polovici preiskovalni zapor vračunal v kazni, za kar se pri justičnemu ministrstvu že vrše priprave. Motiv se utemeljuje na sledeči način: Vračunanje preiskovalnega zapora v kazni bo po novem kazenskem zakoniku skoro brez izjeme vedno dopuščeno. Kajti preiskovalni zapor ne služi v kazenske namene, ampak rešitvi postopanja. Vračunanje bo samo tedaj odpadlo, ako je obsojenec zapor sam zakrivil.

Letošnji obisk avstrijskih vseučilišč. V poletnem semestru l. 1910. in sicer po 31. maju je posečalo 8 celoletnih avstrijskih vseučilišč in dve samostojni bogoslovni fakulteti v Solnogradu in Olomucu 24.986 slušateljev. Letošnji obisk je torej za 2036 dijakov večji od lanskega. Slušatelj je bilo 23.037, slušateljica pa 1949. Od skupne svote odpade na dunajsko vseučilišče 7934 slušatelj, Gradec 1881, Inomost 1177, Praga (češko) 3878, Praga (nemško) 1613, Lvov 4383, Krakov 2909, Černovice 1000 slušatelj.

Naprava ozkotirne-motorne železnice. Da bodo blago iz starega vojaškega preskrbovališča, oziroma iz kolodvora lažje prevažali v novo vojaško preskrbovališče, namerava vojaška uprava udmatski železniški most z vojaškim skladiščem zvezati s posebno ozkotirno železnico. Tir so te dni že dogotovili in izročili prometu. Transport se vrši jako hitro in popolnoma mirno.

Železnica na Triglav. Inženjerja J. Planinski in dr. Steiner sta spopolnili svoj načrt za železnico na Triglav. O železnici, za

katere je pred leti vladalo tako zanimanje in se je sedaj zopet oživilo, mislimo v naslednjem datu čitateljem nekoliko podatkov. Železnica bi se začela v Bohinjski Bistrici v bližini kolodvora. V 1. kilometru bi šla čez Savo, nad vasjo Brod do sv. Janeza (ob Bohinjskem jezeru). Od tu bi šla dalje ob potoku Ribnica do Starih Fužin, in od tu v štirih vijugah do Velega polja. Od Velega polja bi bila vpenjača do vrh Triglava. Vpenjača bi se delila v dva dela, prvi bi bil do podnožja Malega Triglava, drugi pa od podnožja do vrh Triglava. Cela železnica bi bila okoli 28—29 kilometrov dolga. Seveda bi bila gradnja železnice precej težavna, ker bi bilo treba delati nešteto predorov, galerij, novih cest itd. Kakor se čuje, se misli ustanoviti posebna akcijska družba, ki misli financirati cel projekt. Slovenci naj le pazijo na to, da ne bo cela stvar podjetje tujcev. Naš oče Triglav služi, da se ga upošteva, kajti raz njegove vrha (2864 m) se razprostira krasen razgled, ki obsega okoli 64.600 štirinajških kilometrov.

Novi stokronski bankovci. Avstrijsko-ogrska banka bo dne 22. avgusta t. l. v svojih glavnih zavodih na Dunaju in v Budimpešti, kakor v vseh svojih podružnicah izdala nove stokronske bankovce z datumom 2. januarja t. l. Vsi dosedaj v prometu se nahajajoči stokronski bankovci iz 2. januarja 1902 bodo prišli iz prometa in se morajo pri glavnih zavodih ali pa pri podružnicah avstro-ogrske banke zamenjati ali izplačati do 31. avgusta 1912. Novi bankovci bodo 163 mm visoki in imajo na eni strani nemški na drugi strani pa ogrski tekst.

Letalni poskus v Gorici. Inženjer Zablatnik je v soboto 23. t. m. zopet delal poskuse s svojim aeroplanom. Vzdignil se je trikrat. Pri prvem poletu se je vzdržal 13 minut in 40 sekund v zraku, pri drugem 31 minut 45 sekund, pri tretjem poletu pa 23 minut 24 sekund. Isti dan je delal letalne poskuse tudi avijatik Heim, ki se je dvignil 300 metrov visoko in se obdržal 2 uri v zraku. S svojim poletom je dosegel rekord v monarhiji.

Mednarodna razstava novosti in patentov v železni in strojni industriji. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je prejela obvestilo, da priredi deželna zveza ogrskih trgovcev z železnino pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti nadvojvode Josipa ob podpori kr. ogrskega trgovskega ministrstva v mesecih maju in juniju leta 1911 mednarodno razstavo novosti in patentov v železni in strojni industriji. Interesantom se je za vsa pojasnila obrniti do razstavne pisarne v Budimpešti VI., Gyár utca 38.

Podrli so pretekle dni staro, marsikateremu ljubljancu znano hišo „pri Cenkerju“ v Gradišču. Baje bodo padla tudi sosedna poslopja, ki so last Kranjske hranilnice. V svrhu olepšanja tega dela Gradišča in okolice nemškega gledališča hočejo napraviti tam velik park.

Zlikovci. Neka pijana tolpa je gosp. Ivanu Novšaku na Poljanski cesti št. 43 v noči od 24. do 25. julija razmetala raz oken več cvetličnjakov v vrednosti 10 K, vrhutega pa še vrata in zunanjo stran stanovanja namazala s človeškim blatom. Opozarjamo slavno mestno policijo, da na take ponočnjake malo bolj pazi in poskrbi, da se tem zlikovcem kmalu pride na sled.

Mladi kolesarji — turisti. Iz Srbije se nam poroča, da sta prišla dva Slovenca iz Dolenjske v petek 15. julija v Beograd. V ponedeljek 11. julija sta odrinila iz Mokronoga. Vozila sta preko Zagreba, Siska, Nove Gradišče, Brod na Savi, Vinkovci, Mitrovice, Zemun v Srbijo, vsega skupaj

okoli 700 km. Nekaj dni ostaneta v Srbiji, potem pa odideta preko Bosne na Primorsko do Reke, od koder se povrne domu. Cela pot je preračunjena na 1800 km. Kakor nam znano, je to dosedaj najdaljša tura slovenskih kolesarjev. Oba sta dijaka.

Slovenska Filharmonija koncertira danes pri večerni predstavi Elektroradiografa „Ideal“ od 6. ure naprej v hotelu pri „Maliču“.

Iz sodne dvorane.

Poslanec se tožari z vozniki. Dne 28. junija t. l. je peljal Jakob Moškerc voz z lesom, težak nad 2000 kg po Pri-sojni ulici. Nasproti se pripelje klerikalni poslanec Dimnik s svojim sinom. Radi teže voza se Jakob Moškerc ni mogel izogniti vozu poslanca Dimnika. Klerikalnega poslanca je to tako razjarilo, da je začel upiti nad Moškercem, da je „baraba“. (Zastopnik Dimnika, dr. Pegan, je pri razpravi rekel, da bi on tudi vpil nad voznikom, da je to barbarstvo.) Seveda Moškerc ni ostal dolžan Dimniku in mu zavpil: „Tak d... č naj bi bil za poslanca kot si ti“. Za slednje besede je sedaj poslanec Dimnik tožil radi žaljenja časti voznika Moškercar. Toženi je rekel, da bi tudi on tožil poslanca, ker ga je zmerjal z „barabo“, pa seveda mu je nemogoče priti do živega, ker se skriva za poslansko imuniteto. Ker je sodnik spoznal, da se je bilo Moškercu težko izogniti razpota in je bil on brez vsakega povoda ozmerjan, ga je obsodil radi žaljenja časti na 20 kron globe ali 2 dni zapore. Moškerc mora tudi poravnati sodnijske stroške.

Preveč vinske kapljice. Gospod A. se je peljal v družbi še enega gospoda in ene dame 20. junija s hlapcem Maksom Japeljem na Fužine. Na Fužinah se ga je cela družba precej nasrkala in se prav židane volje zopet vsedla na voz. Ker hlapca ni bilo se je gospod A. vsedel na kočijaževo mesto in pogljal konje. V največjem diru so pridreli v Štepanjo vas, kjer se je voz zaletel v hišo in se precej polomil. Voznik je z drugim vozom prihitel za veseljaki in videl kaj se je zgodilo z njegovim vozom. Japelj je spravi veseljake na dom in vložil tožbo proti g. A. Sodnik je spoznal navedenega gospoda krivim in ga obsodil na 20 kron globe. Povrniti mora tudi sodne stroške.

Vozniki pazite na konje! 39 letni poštni hlapec Jož. Černe je 2. julija pustil na vogalu Rimske in Tržaške ceste neprivezanega konja in šel v žganjarno pit. Neprivezan konj se je naenkrat splašil in dirjal po Rimski cesti in bi med potoma kmalu pohodil neko gospo in njeno hčerko. Obtoženi se je stražniku tudi napačno legitimiral. Sodnik je Černeta spoznal krivim in ga obsodil na 3 dni zapore.

Karl May toži. Znani pisatelj fantastičnih Indijancev Karl May toži pred dunajskim sodiščem docenta dr. Štefana Hocha in založnika Hugo Hellerja radi žaljenja časti. Kakor znano, se je ta „dični“ nemški pisatelj udeleževal raznih hudodelstev, da je potem lahko pisal romane. Gori navedena obtožena sta v zvezi s spisi v listu „Das Wissen für Alle“.

Razne vesti.

* **Cesarski manevri.** Dasi se je pojavila pri raznih konjeniških polkih konjska smrkavost, vendar niti od daleč ni misliti na odpoved manevrov, pač pa se bode izvršilo nekoliko prememb v načrtu. Gre se za takozvani ordre de bataille pri četah, ki so ga tudi lansko leto o priliki cesarskih ma-

Mali listek.

ZOFKA KVEDER-JELOVŠEK:

Žensko vprašanje.

(Dalje.)

Stoletja in stoletja od pradobe že je možki nastopal kakor agitator in oznanjatelj novih nazorov. Sirite nove misli, vero, učiti, to vse so si uzurpirali možki, a žena je ostala v družini. Ko se je začelo veliko socijalno gibanje je bil mož tudi v tem smislu že pripravljen. Stopil je takorekoč z lece in katedre na govorniški oder. Žensko je pa ta velikanski preobrat, ki se je v glavnem izvršil tekom preteklega stoletja presenetil nepripravljeno, brez orožja. Ona je bila pogrnjena v boj za kruh, kakor otrok, ki ga sredi noči spodijo od hiše. Odrasla je v družini sama zase in ni imela smisla za druženje z drugimi, ni imela smisla za solidarnost. In četudi ji je socijalna borba precej hitro odprla oči in jo naučila misliti, oni ni znala te misli izraževati v taki obliki, da bi si med tovarišicami našla somišljenic. Družina ji ni dala kruha, poglala jo je v tovarno, vendar je še dalje črpala njene moči in okupirala njen čas. Delavec dela svoje ure in je prost, delavka pa pride

domov in pomaga materi pri gospodinjstvu, če stanuje še v domači hiši, ali pa umije in uredi otroke, če je omožena in pospravlja, šiva in kuha, med tem, ko gre mož v društvo, na shod, čitat časopise. In če je žena kljub tem razmeram, ki so za njo nepovoljnije, kakor za moškega, vendar nekaj dosegla, če kljub temu osvaja nove poklice in nove stroke ter se izpopolnjuje v svojem delu in v načinu tega dela, je to dokaz, da je za socijalno borbo enako sposobna, kakor mož sam in da ga bo v gotovem času dohitela tam, kjer bi bilo to najpotrebnejše — v smislu za socijalno solidarnost.

Zanimivo je, da tisti sloji, ki stoje v največji socijalni borbi — namreč delavstvo — najbolj pojmi, zakaj je ženska stopila v konkurenčni boj za obstanek. Oni najmanj kričijo proti ženi, ki sama stremi za svojo eksistenco in oni vedo tudi najprej ceniti njeno pomoč pri socijalnih reformah.

Tudi delavec gotovo rajše vidi, če njegova mati, sestra in žena ostaneta doma v družini. Dom, ki je njemu mesto za počitek, mesto skromne sreče, vsekakor izgubi, če je žena primorana, da ga zgodaj zjutraj zapušča in se šele zvečer vrača iz tovarne vanj. Ali slutiti je sam na sebi silo okolnosti in zato svoji družici-delavki ne deli sentimentalni poduk o lepoti in prijetnosti domačega ognjišča. A delavec

tudi še pri drugih priložnostih ve ceniti ženo, kakor pomagalko in soborilko ter spozna, da je v njegovem lastnem interesu, če je žena enako podučena in enakih misli, kakor on sam. Uspehi velikanskih štrajkov niso bili odvisni le od solidarnosti delavstva, ampak tudi od pogumne vztrajnosti njihovih žen. Tudi one strdajo z otroci za in zaradi ideje. In ravno ti štrajki, te borbe s kapitalizmom so naučile delavca, da je treba tudi ženi izobrazbe, naučile so ga, da mu bo žena veliko koristila, če bo složna z njim, a nasprotno, da mu lahko neizmerno škoduje, če se da izrabljati, če je nesamosvestna, bojazljiva in suženska.

Tam, kjer je starejša kultura, kjer se bje socijalna borba dlje, kakor v deželah, ki so se šele danes začele industrialno razvijati, stoji tudi ženska na višji stopinji omike in je tudi stanovsko samosvestnejša. Poglejmo v Avstriji na primer Češko. Čehi imajo v bolnišnicah ženske sekundarje, imajo ženske profesorice, umetnice ali imajo tudi vse polno agitatoric za spolno in stanovsko emancipacijo. Učiteljice nastopajo kakor antiklerikalne govornice na javnih shodih, socialistinje so kandidatkinje za deželni zbor, delavke protestirajo na volilnih shodih proti izrabljanju kapitalizma in so povsod močna podpora možu. Češki narod je v svoji pretežni večini antiklerikalni in demokratičen, zato je agitacija ženskega volilnega gibanja še skupna. V

pokretu sodelujejo žene vseh strank, izvzemši seveda klerikalno.

Na Češkem se je idejno in socijalno gibanje ženstva dosti analogno razvijalo in je prožeto z medsebojnimi simpatijami. V veliki borbi za vseobčno volilno pravico sodelovale so tudi žene. V velikanskih tedajnih demonstracijah so bile delavke številno in častno zastopane. Leta 1907 je podpisalo 21.000 čeških žen peticijo na drž. zbor proti § 7 volilnega reda, po katerem so žene stavljene v isti red z nedoletnimi norci in zločinci.

Tudi še pripoznamo tisto lepo frazo, da spadaj žena v družino k svojim otrokom, tudi če bi se socijalne razmere tako uredile, da bi bilo to v resnici mo goče, vendar tudi ta lepa izreka še nika kor ne bi bila rešitev zapletenega ženskega vprašanja. Statistično je dokazano, da je v Evropi ženskih povsod več in sicer nad pet milijonov več, kakor moških. V Avstriji pride na 1000 mož 1035 žensk. Če nočemo torej uvesti mnogoženstva, se mora za teh 35 žensk po tisoč preskrbeti na drugi način. A ne samo to. Samo gotovi del ženskega življenja absorbirajo otroci. Kaj naj počne predno se omoži in kaj potem, ko otroci dorastejo? Kaj naj počne vdove, ki ne morajo skrbeti le zase, ampak tudi za otroke, kaj tiste matere, ki jih je zapeljivec prepustil slepi usodi in slučaju? (Dalje.)

nevrov pri Mezeričih naknadno premenili. Slučaji bolezni so se zlasti pojavili v področju 16. (przemyselskega) zbora. Konjeniški polki teh krajev bodo zamenjeni z drugimi in za slučaj, da bi se kuga razširila, ne bode konjeniških manevrov. Da bi se pa radi tega ne vršili, o tem ne sme biti niti govora. Konjeniškim polkom bi poveljeval general von Brudermann.

*** Čudni rekord.** V kako čudnih stvareh nekateri ljudje tekmujejo, da bi dosegli kak rekord, značijo sledeči slučaj. V Londonu je dosegel dr. Cloos rekord v tem, da je v sedmih minutah olupil 14 kg krompirja. Nič več „nesmrtni“ slave ne zasluži nek Yoys Bollaert, ta je kadil eno samo smodko 2 uri. Nasprotno je pokadil Wolzing iz Berlina v ravno tolikem času 19 smodk. Precej enako spretnost kot prvi, so pokazali Amerikanec Lowncy, ki je v 4 minutah odprl 104 ostrige in Dupout, ki je v eni uri odprl 2844 orehov. V kuhinjski tekmi je zaslužila rekord gospa Dublé, ki je v devetnajstih urah naredila 2007 pastet.

*** Vrednost inseratov** z ozirom na druga reklamna sredstva se je zopet dokazala, očitno s sledečim slučajem. Neki zlatar v Parizu je razposlal 20.000 reklamnih pisem, kar je veljalo z markami, ovitki in pisanjem naslovov 2295 frankov. Vse te reklame je dobil 29 naročil, pri katerih je imel čistega dobička 495 frankov. Nato pa je trdila inserirala v časopisih za 1700 frankov in kmalu na to je dobila 1100 vprašanj, kar je povzročilo 634 naročil z dobičkom 3700 frankov. Čisti dobiček je znašal z ozirom na inseratne stroške 222 odstotkov. Te vrstice naj so v poduk našim obrtnikom in trgovcem.

*** 70 milijonov ukradenih.** Iz New-Yorka se poroča, da so v tamošnji filijalki rusko-kitajske banke odkrili velikanske tatvine, ki baje dosegajo 70 milijonov dolarjev (350 milijonov kron). Ukradene so bile delnice različnih ameriških železnic, ki imajo večinoma vrednost do 500 dolarjev. Vest je pa precej neverjetna, ker je nemogoče naenkrat odnesti tako množino vrednostnih papirjev. Vsi papirji imajo tako težo, da bi se jih moralo na mnogih vozeh odpeljati.

Skrivnostni umor v Londonu. Zadnje dni so nekateri listi poročali, da se je stenografinja dr. Crippena usmrtila, Crippen pa, da je v nekem kopališču. Te vesti so se izkazale kot neresnične. Crippen se je odpeljal v duhovniški obleki proti Kanadi, kjer ima policija nalogo, da ga aretirajo.

*** Ivan Orth še živi.** Francoski časopis „Matin“ objavlja pogovor s princesinjo Luizo o Ivanu Orthu. Bivša koburška princesinja je izjavila, da je trdno prepričana, da Ivan Orth še živi in samo skriva svoje bivališče pred svetom. Orth je bil radi tega, ker je bil prestrog, močno vznemirljen. Stari avstrijski generali so vkljub natančnemu splovanju svojih dolžnosti morali od njega večkrat poslušati popolnoma neopravičena očitavanja. Princeza Luiza pravi, da je nadvojvoda videla zadnjikrat v gradu Laksenburg. Pri pojedini so bili navzoči takrat njen mož, prestolonaslednik Rudolf s svojo soprogo in nadvojvoda sam. Nadvojvoda je ravno malo preje objavil posebno knjigo „Vojaška dresura in vzgoja“ in je radi tega prišel pri prestolonasledniku v nemilost. Med pogovorom pa se je izrazil prestolonaslednik Rudolf, da je pripravljen na spravo. Toda Orth je nato odgovoril: „Jaz ne potrebujem nikake milosti. Le ne milosti! Bomo videli, če tudi druge ni zame nobenega prostora. Jaz hočem svobodno živeti in misliti“. Konečno se je vsedel k glasovirju in igral nekaj pesmij. Pri odhodu je pa vskliknil: „Kdo ve, če se bomo še kdaj videli?“ Prestolonaslednik je proti tej izjavi protestiral, toda nadvojvoda je samo stresnil z glavo. — Nato ga nismo nič več videli. Cela povest je jako romantična in najbrže v večini popolnoma izmišljena.

O nezgodi Lloydovega parnika „Trieste“.

(Izvirni dopis „Jutra“.)

Trst, 25. julija.

Ker gotovo zanima čitatelje našega lista vedeti za točneje podatke o tej nezgodi, radi katere je bilo tisoče src v strahu in trepetu radi usode posadke in potnikov, smo poskrbeli dobiti kratko poročilo moža, ki je sam bil pri tej nezgodi vkrcan na parniku. Pisal je domov v Trst svoji rodbini in bilo je dne 7. julija t. l. dano na pošto v Bombay. Poročilo se glasi: „Vožnja iz Trsta do Adena je bila krasna, nekoliko vroča, toda na to se ob tem času ne gleda. 13. junija smo odpluli iz Adena proti Bombayju in dne 16. junija se je pričel naš križev pot, o katerem hočete poročati. Imel sem službo od 4- do 8. ure popoldne (mašiniisti imajo po 4. ure službe in 4. ure počitka) ter sem opazoval stroje, ako je vse v redu. Hkratu se čuti močan sunek in stroj prične delati z neverjetno brzino. Prebledel sem, toda poguma nisem izgubil, prijel sem za ročko ter zaprl paro, ustavil. V trenutku so bili vsi delavci, 30 je težko ranjenih, v predilnici v Legnanu sta bila ubita dva delavca, 3 lahko ranjeni. Strela je tresčila dalje v predilno tovarno v mestu Canegrata in usmrtila 3 osebe, 22 je smrtno-nevratno ranjenih. V trgu Manero se je neka hiša vsled strele vžgala in popolnoma do tal pogorela. Pogorelo je vse pohištvo, stranke so le z veliko težavo rešile svoje otroke pred pretečo nevarnostjo. Na kolodvoru v Rovellascu se je vsled grozne nevihte porušilo neko poslopje. Škoda je ogromna. Milan, 25. julija. Kakor je dosedaj znano, je bilo med razsajajočo nevihto ubitih nad 50 oseb, čez 200 pa težko ali lahko ranjenih.

mašiniisti, kapitani na mestu ter tolažili prestrašene potnike vsled sunka, da ni nikake nevarnosti, toda pri gledanju se je videlo, da je zlomljena os vijaka, to je poškodba, katero ni možno popraviti. V trenutku sem mislil, da vse razreže, toda srečno sem se rešil iz te velike nevarnosti. Celo noč smo streljali s topi in spuščali umetne ognje (rakete) z zaupanjem, da je kakšna ladija v bližini, katera bi nam prišla na pomoč. 17. junija so mornarji in kurjači zaprli jadra in ker smo imeli ugoden veter, smo se pomikali dalje z brzino 4 milj. Drugi kapitan je dal zapreti vodo in jo deliti le kolikor se rabi za kuhanje in pijačo, ker se ni moglo znati, koliko dni bomo v igračo musonu (hudi veter, ki se pojavlja dvakrat na leto v Indijemskem oceanu) in razburkanemu morju.

18. junija nadaljujemo našo nesrečno vožnjo na jadra, katera se pogostoma trgajo, mornarji in kurjači jih morajo šivati in pritrjati. 19. junija nam je bilo dovoljeno se umiti s pitno vodo in ne z morskno, katero smo s pomočjo naših strojev čistili. 20. junija smo dovršili tretjino pota. Morje je bilo vedno bolj razburkano. 21. in 22. junija je bilo morje vedno nemirnejše, slabše in smo se pričenjali, videč, da ni nikogar na pomoč, če bati. 23. junija ob 9. uri zvečer sem slišal velik ropot in trkanje. Mislil sem, da se je zgodila kaka nova nesreča, kar začujemo glas: „Glejte parnik!“ Kapitan je naročil sprožiti topiče in spustiti rakete, trenotek neopisnega veselja je bil, ko nas je parnik zapazil in nam plul na pomoč. 24. junija ob 6. uri zjutraj je bil parnik v naši bližini. 25. junija se nam radi hudega morja ni mogel niti približati, toda bil je vedno v gotovi daljavi. 26. junija že zgodaj zjutraj smo ponovili poskuse, toda brezuspešno; vse je pokalo. Ob 4. popoldne smo naredili zadnji poskus; na krovu je bila že vrv, ko za trenotek ogromen val rešilni parnik preplavi. Utonil je en mož. Val ga je vrge ob rob parnika, kjer si je bil prebil lobanjo ter ga bil odplaval v morje. 27. junija se nam še ni posrečilo pripreči. 28. junija parnik ni prišel niti v bližino, smo bili igrača valovom, bog ve kam nas zanese. 29. junija se je morje nekoliko pomirilo, radi tega smo ponovili poskus, ki se nam je sedaj posrečil. Pluli smo proti cilju z brzino 7 milj ob velikem veselju cele posadke in vseh potnikov.

Parnik-rešitelj je bil „Lowther Range“ iz Kardifa na Angleškem na potu v Bombay. Pripravljali smo se pisati pisma sorodnikom, starišem, ženam, da jih obvestimo takoj in dne 1. julija so jih že pobirali, da jih skupno oddajo na pošti. Upali smo, da bomo zvečer že v Bombayju, kar po dveh dneh srečne vožnje — počti okoli 2. ure pop. vrv in bili smo zopet izročeni valovom v igračo in v našo in potnikov žalost. Bili smo oddaljeni tedaj 20 milj od svetilnika, takoj so z „Lowther Ranga“ poskusili nas nase privežati, toda radi velikih in silnih valov ni bilo mogoče, vse vrvi so pokale. V tem vidimo se nam bližati dva parnika, eden se ustavi daleč od nas in nadaljuje kmalu potem svojo pot. Ta parnik je prinesel notico o nas v Bombay, drugi parnik je bil „China“, poslan nas iskati. Ko se nam je približal, smo videli kako vsi mornarji in kurjači plezajo na lestve jambor. Enodušni „hura“ klic nas je pozdravil in s katerim smo tudi odzdravili. Slediti temu četrt ure trajajočemu ginjenju, je bilo nemogoče, neka tajna sila je tudi mene, lahko rečem dvignila na višje mesto, kjer sem mahal solznimi očmi s kapo v pozdrav. Na krovu parnika „China“ dvignejo znak, „da jih je ves svet smatral mrtvim in da sedaj so vstali iz groba“.

In ta večer nisem nič jedel ne spal, misleč na to, koliko strahu in žalosti je morala pretrpeti moja žena in moji starši, smatrajoč nas mrtvim. (Toda rešeni smo po čudežu.) 2. julija. Priplul je na pomoč remorker pilotov iz Bombayja in skušal vse možno, toda zastoj, ker vse vrvi so pokale. Takoj nato poskusi parnik „China“ in zatonel „Lowther Range“, oba brezuspešno; tako smo morali prebiti drugo noč v bližini Bombayja. Že dva dni smo brez mesa na ladiji, jemo samo testenine s sirom in maslom ali pa s salso paradižnikov. 3. julija. Vrnil se je „China“, ki je odplul nakupiti vrvi za remorkiranje v Bombay, toda ni dobil ničesar. Popoldne je priplul mali parnik (remorker penisularne družbe) z vsemi potrebnimi pripravami in v teku četrt ure smo imeli pričvrsteno vrv na krovu ter nas je odvel v Bombay, to je bilo ob 2. uri in v luko smo dospeli ob 5. uri popoldne.

Naš rešitelj „Lowther Range“ je nekoliko oddaljen nas spremljal ter odplul dalje v luko, kamor je došel pred nami. Deseti dan je že na morju in sedaj, ko smo ga videli na varnem v luki, bili smo cela posadka na jamborih in potniki na krovu ter s glasnim „hura“ klicem pozdravili naše rešitelje.

Ko smo vrgli sidra, sta priplula dva mala parnika in odpeljala na kopno potnike, katere smo pozdravili s „hura“ klicem, čim so se od parnika oddaljili, skoro bomo vsi demu zagrljeni. 4. S tremi remorkerji so

peljali v „dok“, tukaj smo na varnem in imamo mostovž na kopno. Prišel je fotograf ki je slikal kapitane, mašiniiste in celo posadko za ilustrovane liste, skušal jih bom dobiti za spomin. Tukaj v Bombayju so nas smatrali davno mrtve, mnogo jih prihaja nas izpraševati naše doživljaje, celo mesto vzhvičeno je vsled tega slučaja in največje društvo nas je povabilo na veselico ker smo se rešili in vabijo tudi naše rešitelje iz „Lowther Range“, ta veselica bode v soboto dne 9. t. m. Slike smo videli, vsaka stane 2 K 40 v. Naš prihod v Trst ne morem določiti, upam, da se zopet vidimo koncem avgusta. V našem veseljju smo se tudi spomnili nesrečnika, ki je hiteč nam pomagati našel smrt v valovih indijskega oceana, ter smo zbrali vsoto v znesku 1600 K, ki se izroči ženi pokojnika. Tako se glasi pismo očitavca in soudeleženca pri tej nezgodi, ki jo končuje s toplim pozdravom na starše in ženo ter zaključuje z besedami: „Storil bi bil boljše ako bi se mesto na premikajoči „Trieste“ vkrcal na stalni „Trieste“.

Parnik „Trieste“ je sedaj popravljen in odpluje dne 1. avgusta iz Bombaya v Trst. Kadar pripluje bomo zopet poročali.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Štiri nova škofijska mesta za Bolgare.

Sofija, 25. julija. Turška vlada je dovolila, da se osnujejo za Bolgare štiri nova škofijska mesta in sicer v Solunu, Adrianoplu, Serresu in Kastoriji. V diplomatičnih krogih prevladuje mnenje, da si skuša Turčija s to koncesijo pridobiti Bolgare zase in si tako v slučaju, da izbruhne grško-turška vojna, zavarovati hrbet. Med Grki vlada radi tega veliko razburjenje, ker je turška vlada že l. 1890 ustanovila za Bolgare eno, l. 1897 za časa grško-turške vojne pa tri škofijska mesta. Dočim se je doseglo sedaj s zopetno ustanovitvijo štirih novih škofijskih mest med bolgarskim eksarfatom in turško vlado popolno sporazumljenje, so pa odnošaji med Grki in Turki postali zelo napeti.

Macedonski begunci v Bolgariji.

Sofija, 25. julija. Radi neprestanega preganjanja Bolgarov v Macedoniji, je danes odpotovala večina bivših vstaških vodij iz Bolgarije v Macedonijo, da tamkaj osnujejo nove vstaške čete za boj proti mladoturškemu režimu. Današnja sofijska „Večerna pošta“ poroča, da so vstaški vodje Černo-pejew, Apostol, Wojwoda, Tane Nikolow in Čakow že prekorčili bolgarsko mejo in iz macedonskih beguncev, katere so nabrali v obmejnih pogorjih, organizirali uporniške čete. Kakor se poroča, je prišlo pri Barakovu in v okrajih Petrič in Kumanovo med uporniški četami in turškimi vojaki že do hudih spopadov. Na obeh straneh je več mrtvih, zelo veliko pa nevarno ranjenih. Število bolgarskih beguncev vedno bolj narašča.

Morilcu dr. Crippenu so že na sledu.

London, 25. julija. Morilcu soprog dr. Cripenu so že na sledu. Policija je do-gnala, da je dr. Crippen s svojo mlado ljubimko Le Neve pobegnil iz Londona v Kanado. Policija varuje pri strogih poizvedbah strogo tajnost. Nadzornik londonskih detektivov Dew, ki je dr. Crippena pri preiskavi zaslišal in v kleti našel tudi ostanke njegovih dveh umorjenih soprog je že danes odpotoval iz Londona proti Kanadi.

London, 25. julija. Policija je do-gnala, da se je dr. Crippen na neki ladji odpeljal v Montreal, kamor bo prispel koncem tega meseca.

Dunajski nuncij v Rimu.

Dunaj, 25. julija. Iz Rima poročajo, da je bil dunajski nuncij Granito di Belmonte danes od papeža povabljen na banket.

Stavka tekstilnih delavcev v Brnu končana.

Brno, 25. julija. Ker so podjetniki tekstilnih tvornic ugodili željam stavkajočih delavcev, so se isti danes vsi vrnili na delo. S tem se je stavka za delavce ugodno končala.

Strašen vihar v Milanu in okolici. 50 oseb ubitih, nad 200 težko ranjenih.

Milan, 25. julija. V noči med soboto in nedeljo se je v okolici Milana nenadoma potemnilo nebo, nakar je nastal tako strašen vihar, kakršnega v Italiji že dolgo ne pomnijo. Strehe so se podirale, dimniki padali raz hiš, šipe neprenehoma pokale. V okolici so polja in travniki popolnoma upostošeni. Posebno prizadeta so mesta Bustar-sizio in Legnano. Razven tega je med nevihto grozno treskalo in strela je na večih krajih zahtevala nebroj žrtev. Nevihta je razsajala še celo nedeljo in ponedeljek. V predilnici v mestu Sanvitose Oloma je strela

ubila 3 delavce, 30 je težko ranjenih, v predilnici v Legnanu sta bila ubita dva delavca, 3 lahko ranjeni. Strela je tresčila dalje v predilno tovarno v mestu Canegrata in usmrtila 3 osebe, 22 je smrtno-nevratno ranjenih. V trgu Manero se je neka hiša vsled strele vžgala in popolnoma do tal pogorela. Pogorelo je vse pohištvo, stranke so le z veliko težavo rešile svoje otroke pred pretečo nevarnostjo. Na kolodvoru v Rovellascu se je vsled grozne nevihte porušilo neko poslopje. Škoda je ogromna.

Milan, 25. julija. Kakor je dosedaj znano, je bilo med razsajajočo nevihto ubitih nad 50 oseb, čez 200 pa težko ali lahko ranjenih.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:

Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Borzna poročila. „Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani, 25. julija 1910.

Naložbeni papirji.	Kurs	
	denarni	blagovni
40/o majeva renta	93.80	94.—
4.20/o srebrna renta	97.75	97.95
40/o avstrijska krona renta	93.75	93.95
40/o ogrska	91.95	92.15
40/o kranjsko deželno posojilo	96.50	—
40/o k. o. češke deželne banke	94.25	95.25
50/o rusko državno posojilo	103.60	104.05
Srečke.		
Srečke iz leta 1860 1/2	235.50	239.50
„ 1864	324.—	330.—
„ tiske	154.25	160.25
„ zemeljske I. izdaje	297.25	303.25
„ II.	278.75	284.75
„ ogrske hipotečne	247.25	253.25
„ dunajske komunalne	531.—	541.—
„ avstrijske kreditne	526.—	536.—
„ ljubljanske	82.50	88.50
„ avstrijskega rdečega knža	64.25	68.25
„ ogrskega	38.40	42.40
„ bazilika	28.60	32.60
„ turške	257.50	260.50
Delnice.		
Ljubljanske kreditne banke	445.—	447.—
Avstrijskega kreditnega zavoda	668.50	669.50
Dunajske bančne družbe	546.50	547.50
Južne železnice	108.50	109.50
Državne železnice	737.—	738.—
Alpine-Montan	738.50	739.50
I. Hrv. slav. sladkorne družbe	660.—	670.—
Živnostenske banke	261.50	262.25
Valute.		
Cekini	11.36	11.38
Marke	117.37	117.57
Franki (Napoleon)	95.35	95.45
Lire	94.70	94.90
Rublji	253.—	553.75

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Za informacije se plača 10 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znakmo 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti lahko v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Odda se dvoje stanovanj obstoječe iz dveh sob, kuhinje in drugimi pritliklami v lepi novi hiši za mesec november. Poizve se v inseratnem biro „Jutra“, pod „Novo stanovanje“. 160/3—2

Išče se meblovana mesečna soba s posebnim vvhodom za avgust, v bližini Kolodvorske ulice. Poročila na inseratni biro „Jutra“ pod G. H. 159/2—2

Gostilna N. D. O. ulica Karadori št. 18. Trst se priporoča p. n. gostom in čitateljem „Jutra“ kadar pridejo v Trst, da jo posetijo. Na razpolago so gorka in mrzla jedila, izborna pristna vina in prenočišča, vse po najnižjih cenah. Gostilna je v bližini južnega kolodvora. — Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič, voditelj. 77/18—6

Avtomobil za štiri osebe se jako ceno proda. Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica. 136/6—6

„Narodna kavarna“ Fran Krapeš.

Kompanjona

iščem do 10.000 kron, ali zalagatelja proti gotovini do 10%. Podjetje napreduje kar najboljše. — Več pove upravnistvo „Jutra“.

? I ?	Najboljša ura	? I ?
I K O		I K O
? O ?	sedanjosti:	? O ?
zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri		
H. SUTTNER		
Ljubljana, Mestni trg.		
!! Lastna tovarna ur v Švici. !!		
? I ?	Tovarniška varstvena znamka:	? I ?
I K O		I K O
? O ?	„IKO“.	? O ?

Velika pivovarna

izven kartela išče zastopnike za Kranjsko, Koroško in Štajersko, ki razpolagajo z večjo kavcijo. Ponudbe na naslov L. Tomažič, Spodnja Šiška.

Franjo Parkelj

lastnik reklamnega in plakaterskega podjetja.

Snaženje stanovanj in okenj.

Izvršuje vse v to stroko spadajoče dela in po točno zmernih cenah.

Avgust Zupančič

krojač, Zaloška cesta št. 10

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih del po najnižjih cenah.

Velika stanovanjska hiša

v Ljubljani se radi rodbinskih razmer iz proste roke

proda.

Vprašanja pod W. P. 8493. na anončnega ekspeditorja R. Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2.

Učenca

sprejme takoj Friderik Skušek, trgovec z mešanim blagom, Metlika.

Učenca

poštenih staršev sprejme takoj

Josip Errath,

- trgovec v Mokronogu. -

Pozor gostilniški uslužbenci!

Za novo restavracijo in kavarno „Bellevue“ na Šišenskem razgledu, ki se odpre dne 14. avgusta, se sprejme več zanesljivih, izurjenih plačilnih natakarij, podnatakarij, blagajničarko, točaja in kuhinjsko osebje. Sprejemajo se tudi ob nedeljah le dobro izvežbane pomožne natakarije.

Ponudbe poslati in predstaviti se je pri Avguštinu Zajcu, restavratlju, Ljubljana, Sodna ulica št. 6.

Hotel in restavracija „Bavarski dvor“

Dunajska cesta št. 29

se priporoča posetnikom Ljubljane kot najbolj ugodno prenočišče v neposredni bližini kolodvora.

Restavracija je moderno urejena.

Mir in točnost zjamčena.

Za obilen poset se priporoča

Štefan Bergant

lastnik.

Vincenc Richterja

pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Imenitne posledice se prikažejo takoj po uporabi te pomade: rasti pričesne lasje in brada. Zabrani izpadanje las in povzroča rast las tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Cena lončku z navodilom 3 K.

„Schampus“, prašek za umivanje glave.

Najboljše učinkujoči pripomoček za snaženje glave. Cena zavojčka 50 vin.

Vincenc Richter, specialist za gojenje las. Dunaj IX. Sobieskygasse 22. Zalogo ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben št. 9.

Lepa prilika za peke!

Hiša v Lescah na Gorenjskem s popolnoma opravljeno pekarijo

se proda takoj ali odda takoj v najem

pod zelo ugodnimi pogoji.

Pekarija je brez konkurence. Hiša je krita z opeko in ima vodovod.

— Podrobnosti pri lastniku I. Pretnerju, trgovcu na Bledu.

Cvetlični salon

ANTON BAJEC

Ljubljana

Pod trančo št. 2

poleg čevljarskega mostu

izdeluje šopke, vence in trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila se izvrše točno.

Cene zmerne.

Dr. pl. Foedrantsperg

Sv. Jakoba trg št. 2

ordinira zopet.

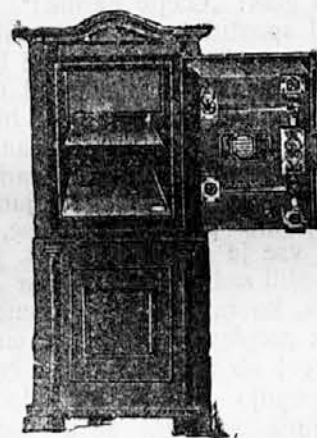
ED. ŠMARDA

potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18.

Samo 6 dni!

Prodaja originalnih vozniš listov („šifkart“) francoske linije čez Havre v New-York in nazaj.

Oglejte si največjo zalogo

poljedelskih strojev,

slamoreznic, čistilnic, mlatilnic, kosilnic, motorjev, gepeljnov in stiskalnic za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, nagrobnih križev, blagajn itd. pri tvrdki

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marija Terezija cesta 1, poleg Figabirta.

Ravnatom lahko kupite vsak čas po najnižjih cenah traverze, železniške šine, cement in vse druge potrebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino, gnojnico, vseh vrst tehtnice, uteže in vse druge v železnino spadajoče predmete.

A. PERSCHE

Ljubljana,

Pred škofijo št. 21.

priporoča

veliko zalogo

raznih nakitov, perilo za gospode in dame, specijalitete zavrtnic in nogavic; steznik

„Directoire“ P. D.

Poletna konfekcija

za dame, gospode, deklice, dečke in otroke se prodaja zaradi minule sezije do konca avgusta

po izredno znižanih cenah

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Spedijsko podjetje JOS. ŠKERLJ, Ljubljana Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov povišstva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža povišstvo v novih, patentovanih povišstvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. — Sprejema na zalogo razno blago, povišstvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopam v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawl, Dunaj I. Schulhof 6.

Delniška glavica:

K 5,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:

K 450.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.